

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ
У ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ**

✉ вул. Будителів, 3/1 м. Ужгород, 88007 ☎ (03122) 66-83-09, факс (0312) 66-83-09
web-сайт: www.zpto.ues.by, e-mail: nmcptouzhhorod@gmail.com, код ЄДРПОУ 22115778

20.09.2019 р. № 221/01-14

На № _____ від _____

Директорам З П(ПТ)О

Про стан професійної підготовки у З П(ПТ)О
(за результатами атестаційних
експертиз)

Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Закарпатській області інформує про наступне.

На виконання відповідних наказів департаменту освіти і науки облдержадміністрації в 2018-2019 навчальному році здійснювалися атестаційні експертизи у трьох державних З П(ПТ)О: ДНЗ «Ужгородський центр ПТО», ДПТНЗ «Білковський професійний аграрний ліцей», ПТУ №33 смт В. Березний. Із них плановій атестації підлягав тільки ДПТНЗ «Білковський професійний аграрний ліцей».

Атестованим вважається навчальний заклад, якщо атестовані 75 і більше відсотків професій (п.6 Положення про атестацію професійно-технічних навчальних закладів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.02.1996 р. № 200), тому в інших закладах атестувалися окремі професії (листи Міністерства освіти і науки України від 25.11.2015 №1/9-565 «Щодо видачі документів про професійно-технічну освіту та державної атестації суб'єктів господарювання, які надають послуги у сфері професійно-технічної освіти» і від 07.11.2016 р. №1/9-584 «Про атестацію окремих професій в атестованих професійно-технічних навчальних закладах»).

Проаналізувавши та узагальнивши матеріали атестаційних експертиз щодо їх результатів, рівень професійної підготовки в вище вказаних закладах можна вважати задовільним.

Однак, проведені атестаційні експертизи виявили також ряд недоліків і невирішених питань, над якими колективам необхідно працювати першочергово. Тому для уникнення їх у подальшій роботі акцентуємо Вашу увагу на деяких із них.

Практично у всіх навчальних закладах при перезатвердженні робочого навчального плану не розробляються Збірники робочої навчально-програмної документації з професій. У керівництва зберігаються тільки Збірники, розроблені під час ліцензування.

Більшість викладачів та майстрів виробничого навчання не розробляють критерії оцінювання навчальних досягнень учнів із кожного предмета професійно-теоретичної підготовки та професійно-практичної підготовки на основі типових критеріїв (наказ МОН України від 14.06.2001р. № 459), а використовують критерії кваліфікаційної атестації випускника з Державних стандартів професійно-технічної освіти або стандартів професійної (професійно-технічної) освіти з конкретних професій. Не завжди в навчальні

програми спеціальних дисциплін і виробничого навчання вноситься регіональний компонент (вивчення сучасних виробничих технологій).

Відповідно до п. 2.2. Положення про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 30.05.2006 р. № 419, одним із основних навчально-методичних документів з планування навчально-виробничого процесу є перелік навчально-виробничих робіт. Однак, не у всіх майстрів виробничого навчання є цей документ.

Потребує посилення контроль з боку адміністрації за навчально-виробничим процесом шляхом відвідування уроків згідно з графіком внутрішнього контролю, проведення директорських контрольних робіт з предметів професійно-теоретичної підготовки, виконання учнями перевірочних робіт із виробничого навчання у кожному півріччі та/або перед виходом на виробничу практику, вивчення стану викладання предметів професійно-теоретичної підготовки та проведення виробничого навчання з розглядом на засіданнях педагогічної ради та виданням наказів.

Керівникам слід звернути увагу на ведення журналів теоретичного і виробничого навчання. Є випадки, коли в журналах теоретичного навчання тематичні оцінки виставляються без наявності поточних оцінок, мають місце неохайні записи, виправлення, несвоєчасно виставляються оцінки за контрольні й лабораторно-практичні роботи, підсумкові оцінки за етап навчання на певний рівень кваліфікації; проведені викладачами консультації не записуються в журналах обліку теоретичного навчання. У журналах виробничого навчання не ведеться облік відпрацювання пропущених годин та виробничої практики.

Керівництво навчально-виробничою діяльністю в закладах здійснюють заступники директорів з навчально-виробничої роботи. Їх завданням є організація навчально-виробничого процесу, управління ним і контроль розвитку цього процесу. Однак, і в їх роботі є недоліки:

- у проведенні директорських контрольних робіт із спецпредметів і виробничого навчання не прослідковується системність, а результати проведених робіт не розглядаються на засіданнях відповідних методичних комісій; не виконуються в повному обсязі плани-графіки внутрішнього контролю;

- деякі заступники з навчально-виробничої роботи мало уваги приділяють організації виробничої діяльності з виготовлення продукції та наданню платних послуг в навчально-виробничих майстернях;

- недостатній контроль заступників за веденням журналів теоретичного та виробничого навчання, а в деяких закладах він взагалі відсутній;

- необхідно звернути більшу увагу на роботу з обдарованими учнями (зокрема, на підвищення якості знань, умінь та навичок учнів із метою покращення їх результативності в конкурсах професійної майстерності).

Є певні зауваження й до організації навчально-виховного процесу в навчальних закладах:

- недостатній контроль з боку дирекції закладів щодо пропусків занять учнями без поважних причин.

- на засіданнях педагогічної ради не обговорюються питання профорієнтаційної роботи, організації виховної роботи та соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

- недостатньо здійснюється робота з громадянської освіти учнівської молоді;

- слабо ведеться профілактична робота з учнями девіантної поведінки.

На розгляд педагогічної ради виноситься недостатньо питань щодо організації навчально-методичної роботи, вивчення стану викладання навчальних предметів та рівня підготовки кваліфікованих робітників із конкретних професій. Питання щодо оновлення комплексно-методичного забезпечення предметів, професій не завжди включаються у

роботу методичних комісій. Не прослідковується робота методкомісій над розробленням робочих навчальних програм із спецдисциплін із внесенням змін, характерних відповідній галузі виробництва або сфері послуг тощо.

Методистам закладів необхідно організувати роботу над більш якісною розробкою паспортів комплексно-методичного забезпечення предметів професійно-теоретичної підготовки та виробничого навчання та вчасним доповненням їх необхідними дидактичними засобами навчання. Посилити роботу над створенням електронної бази комплексно-методичного забезпечення з кожної професії.

У деяких закладах потребує покращення робота з організації безпеки життєдіяльності учасників навчально-виховного процесу, з питань планування заходів з охорони праці та здійснення контролю за їх виконанням з боку керівництва. Стан охорони праці не аналізується на інструктивно-методичних нарадах і на засіданнях педагогічної ради, за результатами яких повинні видаватися накази або розпорядження, з метою запобігання травматизму та захворювання на виробництві розроблятися додаткові заходи по усуненню виявлених недоліків.

Проблемним залишається питання кадрового забезпечення навчальних закладів. Особливо це стосується забезпеченості майстрами виробничого навчання. З більшості професій забезпеченість складає близько 50%.

Є випадки, коли у викладачів спецдисциплін відсутня фахова освіта, у майстрів виробничого навчання відсутній відповідний рівень робітничої кваліфікації.

Визначення відповідності знань, умінь і навичок учнів, слухачів вимогам навчальних планів і програм є одним із завдань атестації. Тому у всіх закладах учні випускних груп виконували комплексні кваліфікаційні завдання (далі – ККЗ) із 5-ти монопрофесій, що атестувалися. ККЗ охоплювали 75% змісту кваліфікаційної характеристики, навчальних програм предметів професійно-теоретичної та професійно-практичної підготовок.

Проаналізовано результати проведення ККЗ, визначено рівні їх навчальних досягнень та якісні показники по вищевказаних закладах. Разом із тим проведений аналіз не дає повною мірою об'єктивну оцінку якості надання освітніх послуг закладами професійної (професійно-технічної) освіти. Однак і цього достатньо, щоб виявити певну закономірність і зробити висновок, що в закладах області професійно-теоретична підготовка залишається на нижчому рівні, ніж професійно-практична. Тому викладачам спецдисциплін необхідно приділяти більшу увагу вивченню цих предметів, а поряд із цим підвищенню професійної компетентності педпрацівників З П(ПТ)О в цілому.

Директор

О.В. Слюсарєва

Савченко 66 83 09

